

tagen naturligvis ved Lovgivningsforanstaltning, thi Lovgivningen kan forandre overalt — saa kan den kommunale Hartkornskat forandres, uden at Lovgivningsmagten rører en Finger, idet Kommunerne have det fuldt og frit i deres Magt at ligne deres Afgifter, naturligvis indenfor visse Grænser, som ere fastslaaede i Loven, men de have dog fuld Frihed til at gøre det. Derved ere netop Hartkornsskatterne i Kommunerne foranderlige, og de øvrige uforanderlige, og det forekommer mig at være en væsentlig Forskel, men tillige noget, som er saa klart og tydeligt, at jeg ikke forstaar, at man kan være i Tvivl om, at det er en Væsensforskel, der er mellem Gammelskatten og den Hartkornskat, som paalignes paa det ny Hartkorn, hvilket nu udelukkende er en Skat til Kommunerne, da Land- og Ligningsskatten jo nu, i alt Fald snart, vil bortfalde. — Men saa kom det ærede Medlem endelig til den Konklusion, den logiske Konsekvens, som han sagde, at det vilde simpelthen sige, at Staten til syvende og sidst var Ejer af al Landets Jord. Jeg har dog i mine Dage beskæftiget mig meget med Spørgsmaalet om Ejendomsret og Prioritetsret, men jeg har endnu ikke nogen Sinde hørt, at en Prioritetshaver er bleven Ejer af en Ejendom, hvori han har Prioritet, blot fordi han har den, og jeg gad saa nok vide, hvad man vilde sige om Anden- og Tredieprioritetshaverne. Ere de da alle Ejere af Ejendommen. Det synes jeg slet ikke, jeg kan forsones mig med. Jeg kan i alt Fald ikke forstaa, at det skulde være en Konsekvens, at det skulde være rigtig Logik. Det ærede Medlem føjede saa til, at naar Jordejerne ikke ere gaaede til ligefrem at foreslaa Hartkornsskatternes fuldstændige Afskrivning, ligger Grunden dertil alene i, at Valgretten til Landstinget er knyttet til disse Skatter. Ja, det er vel egentlig Hemmeligheden. Det er den, som man først nu endelig efterhaanden faar Øjet rigtigt op for, at det, som de ærede Hartkornbesiddere attraa, er, at de ville bevare deres privilegerede Valgret til Landstinget, men de ville ikke betale de Skatter til Staten, som er Betingelsen derfor. Det er dog et meget stort Spørgsmaal, naar alt kommer til alt, om det er naturligt og rig-

tigt, thi Grundloven har ikke givet Besidderne af Jord en privilegeret Valgret, paa ingen Maade, men den har derimod givet Udredelsen af Skatter til Stat og Amtskommune en privilegeret Valgret. Og hvis man nu endelig vilde sige, — og det er sagt her i den forrige Samling af ærede Talere — det er alt det, vi ville; — det er endogsaa blevet sagt, at man maatte være meget naiv, hvis man vilde tro, at vi vilde standse ved den ene Trediedel eller de to Trediedele; nej, vi ville have det altsammen bort, — saa vil jeg spørge: Hvor bliver saa den Basis af, som Grundloven har tænkt sig for den umiddelbare Valgret? Det bliver da umuligt at opretholde den Fiktion, man saa vilde komme i, hvis man vilde lave noget saadant som det, man laver ved Kommissionens Forslag, hvad jeg skal komme til senere, naar det kommer til Behandling. Det vil være umuligt da at opretholde den Stilling, at man vil sige: Vi skulle være fuldstændig fri for Skatter til Stat og Amtskommune, vi erkende, at det er vor Bestræbelse, det er det, vi arbejde paa, men vi ville alligevel have den privilegerede Valgret. Det forekommer mig at være et uigennemførligt Synspunkt, som man til syvende og sidst ikke kan — jeg tør næsten sige — driste sig til at opretholde, at man vil have alle Privilegierne; men ikke gøre det, hvorpaa Privilegierne ere byggede, nemlig svare de store Afgifter. Jeg forstaar det ikke. — Og naar det ærede Medlem saa føjede til, at det, der for ham var Spørgsmaalet, var, om Forslaget kunde føre „til det Maal, som for os Jordejere staaar som Maalet for vor Gerning, nemlig, at det at eje Grund i Danmark, det være sig Bygrund eller Landgrund, bliver eftertragtet, noget, som alle Borgerne ønske, og ikke som nu noget, der egentlig paa en vis Maade er offentlig Straff undergivet,“ saa maa jeg tilstaa, at jeg blev noget forbavset, thi saa ere jo alle her i Landet straffede Personer, saa er enhver af os en straffet Person, det er jo ikke blot den, der eje en Ejendom i Byen eller paa Landet, men det er enhver, der betaler Skat; blot det at betale Skat til Staten gør, at man er en straffet Person. Ja, hvor er da saa Begreberne henne? Saa bliver der ingen tilbage, saa tabe vi alle